

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH BÌNH DƯƠNG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 02/2019/QĐPT-VDS

Bình Dương, ngày 19 tháng 3 năm 2019

QUYẾT ĐỊNH

PHÚC THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Thành Trung.

Các Thẩm phán: 1/ Ông Nguyễn Văn Huỳnh

2/ Bà Nguyễn Ngọc Mai

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tường Vy – Thẩm tra viên Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Dương tham gia phiên họp:
Bà Đặng Hà Nhung - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 3 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương mở phiên họp phúc thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 292/2018/TLPT-VDS ngày 24 tháng 12 năm 2018 về việc: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

Do Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 131/2018/QĐST-DS ngày 21/11/2018 của Tòa án nhân dân thành phố D bị kháng nghị.

Theo Quyết định mở phiên họp phúc thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2019/QĐPT-VDS ngày 06 tháng 3 năm 2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Phan Thị Kim L; sinh năm: 1971. Địa chỉ: Số 1/38, tổ A, khu phố B, phường C, thành phố D, tỉnh Bình Dương.

- *Người liên quan đến yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Từ Thị H; sinh năm: 1951. Địa chỉ: Số 1/38, tổ A, khu phố B, phường C, thành phố D, tỉnh Bình Dương.
- *Viện Kiểm sát kháng nghị: Viện Kiểm sát nhân dân thành phố D*

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Phan Thị Kim L yêu cầu tòa án tuyên bố bà Từ Thị H (là mẹ đẻ của bà L) bị mất năng lực hành vi dân sự. Kèm theo đơn yêu cầu, bà L có xuất trình Phiếu khám sức khỏe tâm thần ngày 31/8/2018 của Bệnh viện Tâm thần Trung ương M đối với bà Từ Thị H và có kết luận: Rối loạn loại phân liệt (F21-ICD10).

Tại Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 131/2018/QĐST-DS ngày 21/11/2018 của Tòa án nhân dân thành phố D đã quyết định:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1, 11 Điều 95, 370, 371, 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự;
- Căn cứ Điều 22, Điều 25, khoản 1 Điều 155 của Bộ luật Dân sự;
- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí của Tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Phan Thị Kim L.

Tuyên bố: Bà Từ Thị H, sinh năm 1951, mẹ ruột của bà Phan Thị Kim L mất năng lực hành vi dân sự.

Các giao dịch dân sự của bà H phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về lệ phí dân sự và quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Sau khi có quyết định, ngày 29/11/2018 Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân thành phố D có quyết định kháng nghị số 35/QĐKNPT-VKS-DS với nội dung: Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào Phiếu khám sức khỏe tâm thần ngày 31/8/2018 của Bệnh viện Tâm thần Trung ương M để xác định bà Từ Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự là chưa đủ căn cứ. Cần phải thực hiện việc giám định pháp y tâm thần đối với bà H mới có cơ sở giải quyết việc dân sự. Và đề nghị cấp phúc thẩm xem xét lại quyết định sơ thẩm.

Ý kiến của Kiểm sát viên đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Dương: Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào phiếu khám sức khỏe để tuyên bố bà H bị mất năng lực hành vi dân sự là không đúng pháp luật. Quyết định kháng nghị của

Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân thành phố D là có căn cứ. Đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận quyết định kháng nghị của Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân thành phố D.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Hội đồng phúc thẩm nhận định:

[1] Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào Phiếu khám sức khỏe tâm thần ngày 31/8/2018 của Bệnh viện Tâm thần Trung ương M để tuyên bố bà Từ Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự là không đúng pháp luật. Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”. Khắc phục sai sót của Tòa án cấp sơ thẩm. Tòa án cấp phúc thẩm qua thu thập chứng cứ: Tại Công văn số 17/BV-KHTH ngày 16/01/2019 của Bệnh viện Tâm thần Trung ương M – Bộ Y tế xác định: Phiếu khám sức khỏe tâm thần đối với bà Từ Thị H không thể thay thế kết luận giám định pháp y tâm thần. Tòa án trưng cầu giám định và tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 99/KL-VPYTW ngày 20/02/2019 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương M – Bộ Y tế đã kết luận: Bà H bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng(F20.5 – ICD.10), mất năng lực nhận thức và điều khiển hành vi.

[2] Thấy rằng: Quyết định kháng nghị của Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân thành phố D là có căn cứ. Tuy nhiên: Qua kết luận giám định pháp y tâm thần thì bà H bị mất năng lực hành vi dân sự. Do vậy không cần thiết phải sửa quyết định sơ thẩm. Tòa án cấp sơ thẩm cần rút kinh nghiệm trong việc đánh giá chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên là phù hợp, lệ phí sơ thẩm bà L phải nộp theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ các Điều: 19, 22 Bộ luật Dân sự;
- Căn cứ các Điều 149, 150, 361, 374, 375, 376, 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí của Tòa án.

1. Chấp nhận quyết định kháng nghị số 35/QĐKNPT-VKS-DS, ngày 29/11/2018 của Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân thành phố D.

2. Giữ nguyên quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 131/2018/QĐST-DS ngày 21/11/2018 của Tòa án nhân dân thành phố D, tỉnh Bình Dương như sau: Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phan Thị Kim L. Tuyên bố: Bà Từ Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự. Các giao dịch dân sự của bà Từ Thị H phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

3. Lệ phí sơ thẩm: Bà Phan Thị Kim L nộp 300.000 đồng được trừ vào số tiền 300.000 đồng đã nộp tạm ứng theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2016/0022849 ngày 24/10/2018 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố D.

4. Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Bình Dương;
- VKS Tp D;
- Chi cục THADS tp D;
- TAND tp D;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ, Tòa DS, Tổ HCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

(Đã ký)

Nguyễn Thành Trung